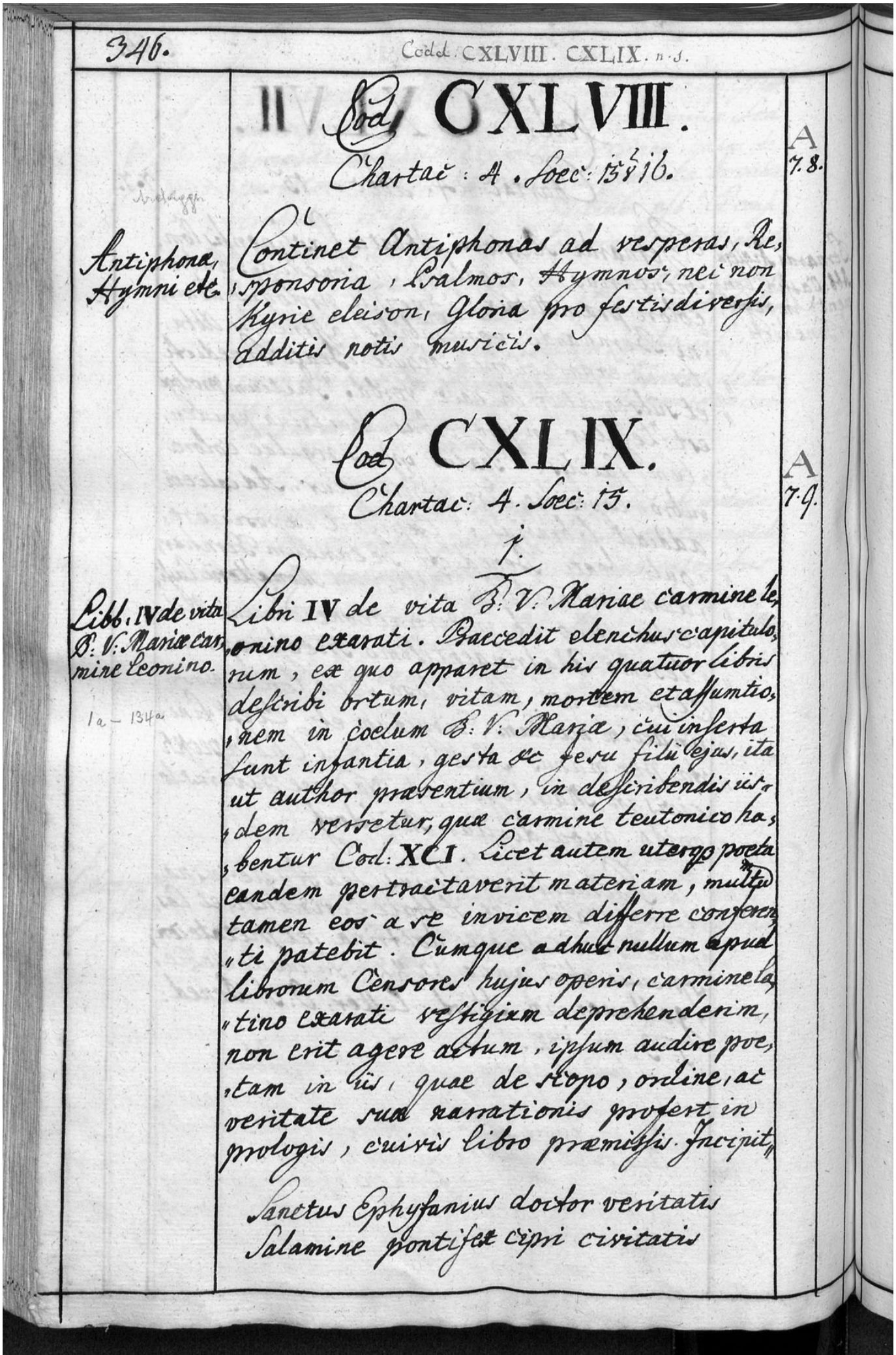
Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

, 346.

346. Codd. CXLVIII. CXLIX. n. s.

II Cod. CXLVIII.

Chartac: 4. Sæc: 15 & 16. A 7. 8.

Antiphona, Hymni etc.

Continet Antiphonas ad vesperas, Responsoria, Psalmos, Hymnos, nec non Kyrie eleison, Gloria pro festis diversis, additis notis musicis.

Cod. CXLIX.

Chartac: 4. Sæc: 15. A 7. 9.

j.

Libb. IV de vita B: V: Mariæ carmine leonino.

1a – 134a

Libri IV de vita B: V: Mariae carmine leonino exarati. Praecedit elenchus capitulorum, ex quo apparet in his quatuor libris describi ortum, vitam, mortem et assumtionem in coelum B: V: Mariæ, cui inserta sunt infantia, gesta de Jesu filio ejus, ita ut author praesentium, in describendis iisdem versetur, quae carmine teutonico habentur Cod: XCI. Licet autem uterque poeta eandem pertractaverit materiam, multum tamen eos a se invicem differre conferenti patebit. Cumque adhuc nullum apud librorum Censores hujus operis, carmine latino exarati vestigium deprehenderim, non erit agere actum, ipsum audire poetam in iis, quae de stylo, ordine, ac veritate sua narrationis profert in prologis, e quibus libro praemissis. Incipit

Sanctus Epyfanius doctor veritatis
Salamine pontifex cypri civitatis

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

, 347.

Et sanctus Ignacius verus martir dei
Johannis discipulus filii Zebedei
Et johannes Damascenus qui philosophiam
Omnem suam renovavit divinam in usiam
De maria virgine quedam consonipserunt
Que nobis in autenticis scriptis reliquerunt
Retorentes breviter vitam singularis
Virginis et genitricis regis eternalis
Descripserunt universe vite sue statum
Corporis et anime decus et ornatum
Latinum in eloquium nuper hec translata
Reperi sed nondum adhuc scriptis propalata
Ad laudem ergo virginis dulcissime marie
Et Jesu dilectissimi prolis sue pie
Illa mundo propalando scribere decrevi
Stilo licet rustico sermone tamen brevi
Et ipsa cum filio mei misereri
Dignetur et a demonum laqueis tueri
Et Jesus benignissimus matris ob honorem
Convertere me miserum dignetur peccatorem
Sed ex evangeliis plurima collegi
Que convertens in unum opusculum collegi
Sanctus Dyonisius ariopagita
De marie transitu scripsit et hac vita
Et sanctus Juvenalis episcopus byzanti
Cosmas et Theophilus diversi quoq sancti
Ac doctores alij de virgine scribentes
Plurimi fideliter exponunt nos elocentes
Que pro laude virginis marie compilavi
Et per donum spiritus sancti consumavi
Si quis ut apocrifum velit reprobare
Caveat ne veritatem presumat condempnare
Et in locis singulis ponendi sunt auctores
Qui sunt hujus carminis verissimi doctores
Si qua tamen hic fortassis apocrifa ponantur
Non idcirco per prudentes ut falsa condempnantur
Illud autem deprecor a viris literatis
Ut si qua reperiant que limen veritatis

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

, 348.

Excedant illa corrigant vel radant detruncando
Vel ut libet totum opus contempnent reprobando
Ego quia nihil hic scribens asevero
Quicq(ua) cupiam pro falso vel pro vero
(a) haberi)
Sed tamen per poeticum modum decantare
Laudes volo virginis et Jesum collaudare."

Hoc finito liber incipit primus, qui complec-
titur historiam Joachimi usque ad nuntium
Gabrielis. Prologus libro secundo prefixus
sequens est:"

Evangeliste Johannis scripta protestantur
Quod multa signa fecerit Jesus que non scribantur
Scriptis in autenticis per eum tamen facta
Sunt plurima magnalia que nusquam sunt redacta
In libris evangelicis qui tantum posuerunt
Tempus predicacionis ejus et scripserunt
Virtutes et miracula que solum faciebat
Tribus annis cum in mundo populum docebat
Etiam nativitatem ejus describentes
Reliqua que pius Jesus fecit obmittentes
Ad annum q(uo) vicesimum nonum nil scripserunt
De sua sanctissima vita nam scivenunt
Sufficere pro fidei confirmacione
Quod de sua scriberent predicacione
Tamen nullus dubitat quin Jesus multa signa
Virtutes et miracula fecerit que digna
Forent ad instruccionem hominum scripta ra
Multisque fidelibus post hec profutura
In adolescencia sive juventute
Non manxit Jesus sine signis magnaque virtute.
Ex diversis ergo libris diversa que collegi
Et in unum opus stilo rudissimo redegi
Ut ex evangelio quod Nazarenum
Vocatur et ex hoc quod est dictum hebreorum
Quod sanctus Jeronimus scribitur transtulisse
Et nullam ibi falsitatem credimus scripsisse
Sanctum virum, que si tum apocrifa dicantur
Tamen ibi nulla falsa posita probantur

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

, 349.

Ad hoc et honorius in libro qui vocatur
Speculum ecclesie mihi suffragatur
In ecclesiastica hystoria beatus
Pontifex ewsebius et quidam protestatus
Et hystoriographus ut ranitus egisippus
Affricanus Josephus orosius philippus
Scriptisuis ad hoc nobis assuerunt
Ipsi nam de Jesu xti tempore scripserunt
Invidus non habet hic locum detrahendi
Nam cuilibet conceditur facultas corrigendi
Librum istum vel ut placet totum abradendi
Daturque meis emulis licencia mordendi.

Liber secundus a nuntio Gabrielis narrationis si,
lum produxit usque ad praedicationem Johannis
Baptistae in deserto. Tertii prologi tenor est:

Matheus Marcus atque Lucas isti tres scribentes
Gesta Jesu tacuerunt quasdam obmittentes
Virtutes et miracula que fuit operatus
Deus Jesus sicut est aperte protestatus
Liber ewangelicus Johannis Zebedei
Quem scripsit annis plurimis post mortem filij dei
Sicut hoc miraculum de Resuscitato
Lazaro nec non ab aqua vino commutato
Multaque similia que scripto sunt obmissa
A Johanne sed fuerunt a reque obmissa
Sed adhuc de Jesu plura scripta reperimus
Que nos in ewangelijs nusquam invenimus
Sicut illud quod beatus scripsisse comprobatur
Pontifex ewsebius in libro qui vocatur
Sic ecclesiastica historia de rege
Abgaro / tunc edessenam qui rexit sua lege
Epistolam qui domino pro morbo suo scripsit
Ipsi quoque Jesus xtus epistolam rescripsit
Insuper apostolus paulus manifeste
Asserit Epistola Corinthiorum teste
Quod Jesus apparuerit post resurrectionem
Jacobo per singularem apparicionem
Et quingentis fratribus simul congregatis
Scribit hunc apparuisse cum humanitatis
Forma, nunc pro veritate recitantur ista

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

, 350.

Quamvis nullus scriptitet hec evangelista
Igitur / delinquere nichil contra deum
Me spero / sed propitium et benignum eum
Habiturum / pro laude nominis ipsius
Aliqua conscripsero / que tamen erant prius
Ab alijs doctoribus autem divulgata
Et in libris autenticis commendata
Illud autem deprecor a viris literatis
Ut hic / si qua repererint que viam veritatis
Excedant illa corrigant vel penitus abrodant
Vel si placet totum librum combustioni tradant
Sic invidus non habet hic locum detrahendi
Nec emulus inveniet causam hic mordendi
Nam cuilibet conceditur potestas corrigendi
Librum istum vel si placet totum abradendi.

Liber tertius historiam pertexit a predicatione Joannis in deserto usque ad Xti resurrectionem. Prologus libri quarti est:

Ecclesia catholica reprobat quia per diversa
Respuit apocrypha quia per diversa
Loca sacre pagine multa reperimus
Que quamvis apocrypha tamen ea scimus
Esse vera quia sunt a sanctis approbata
Et libris ih autenticis scriptis comendata
Ut est liber Daniel et machabeorum
Ruth et liber judicum et plurima sanctorum
Passiones que per omnem ecclesiam legunturs
Tamen hec apocrypha fore referuntur
Ad laudem ergo Virginis dulcissime Marie
Atque jesu filij dei prolis huc pie
Si aliqua conscripsero que tamen in diversis
Sanctorum libris reperi et ex universis
Unum opus compilatum nichil[o]s obstare
Nec spero sed quod gratiam ejus impetrare
Debeam que nobis est semper collaudanda
Pia virgo maria cum prole veneranda

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

, 351.

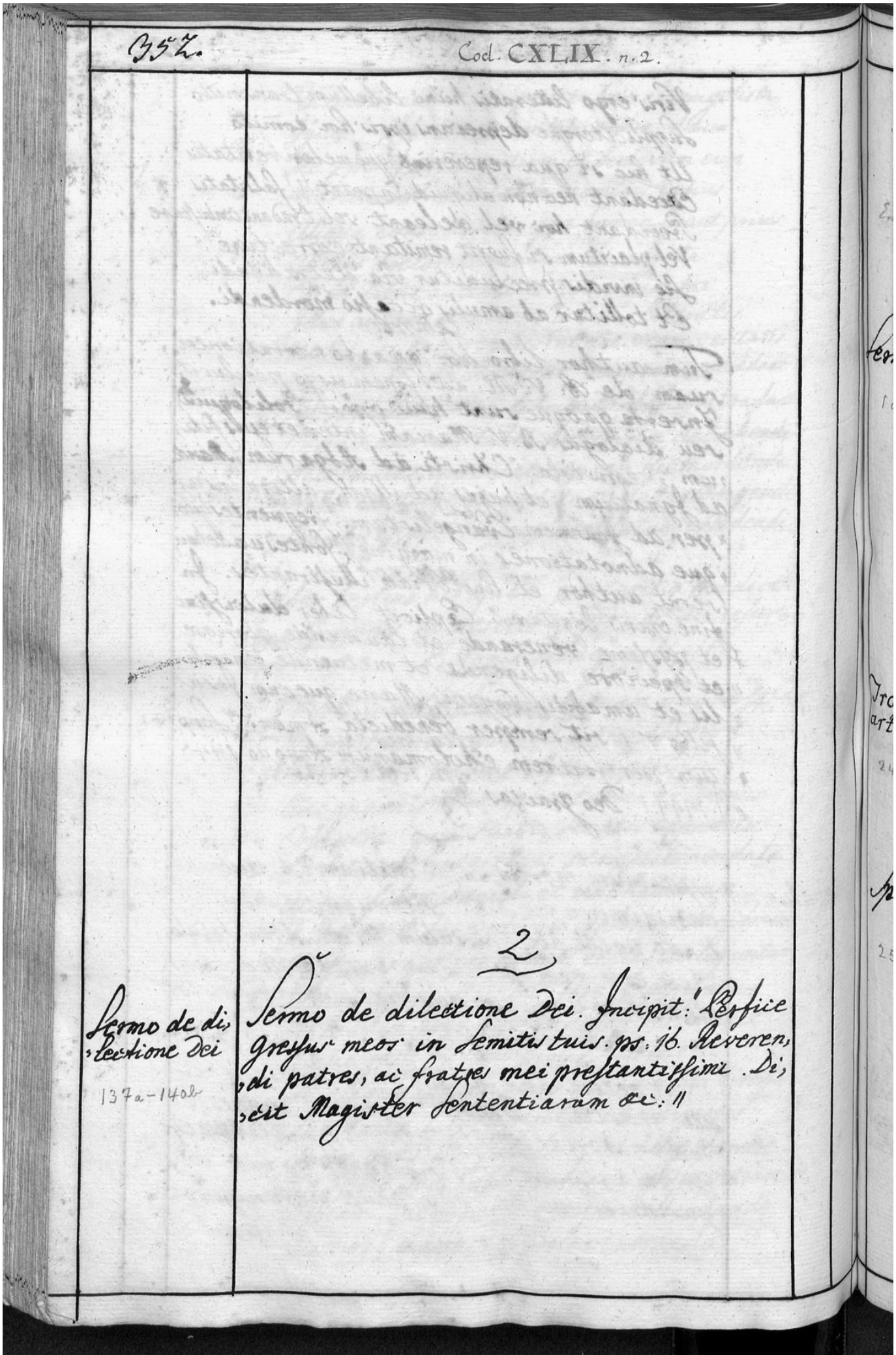
Viris ergo litteratis hunc libellum transmitto
supplicitergue deprecans ipsis hoc comito
Ut hic si qua reperierint que metam veritatis
Excedant nec non aliquid impetet /sc/ falsitatis
Precidant hoc vel deleant vel tradant combustare
Vel placitum si fuerit remitant correcture
Sic invidis precluditur via detrahendi
Et tollitur ab emulis occasio mordendi.

Tum author libro hoc quarto narrationem
suam de B: V: M: ad finem usqs perduxit.
Inserta quoque sunt huic operi soliloquium,
seu dialogus B: V: Mariam inter et ejus filium,
epistolæ Christi ad Abgarum, Mariæ
ad Ignatium, et hujus ad illam, altera inter-
per ad Joannem Evangelistam; frequentesque
que adnotationes in margine, fontes undehau-
serit author, et historiam illustrantes. In
fine operis legitur: " Explicit liber dulcissime
et pyssime venerande et laudande gloriose
et speciose diligende et metuende Venerabi
lis et amabilis Virginis Marie que cum Jesu
filio suo sit semper benedicta Amen. Scrip-
tum per fratrem Cholomanum Anno dō 144.
/: 1444. / Deo gracias.

f. 135r

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

, 352.

2

Sermo de di, lectione dei

137a–140b

Sermo de dilectione dei. Incipit: Perfice gressus meos in semitis tuis. ps. 16. Reveren, di patres, ac fratres mei prestantissimi. Di, cit Magister sententiarum &c. ||

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 149

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at - Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken
Permalink: manuscripta.at/?ID=27481

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
OLIVER - Online manuscript description (HMML)